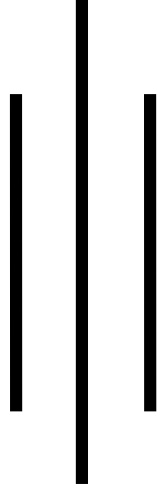

कञ्चन गाउँपालिकाका
उपाध्यक्ष श्री मौसमी थापा मगरले
बाह्रौँ गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको

आ.व. २०७९/८० को
आय व्ययको विवरण

कञ्चन गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कञ्चन-२, रुपन्देही

२०७९ आषाढ १० गते

Website: www.kanchanmun.gov.np

कञ्चन गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट वक्तव्य

सभाका अध्यक्ष महोदय,
गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू,

१. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना पश्चात भएको स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनमा सार्वभौम जनताले अनुमोदन गरी पठाएको स्थानीय तहको जनप्रतिनिधिको हैसियतमा यस गरिमामय सभामा आ.व २०७९/८० को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गर्वको महसुस गरेको छु । यस महत्त्वपूर्ण अवसरमा लोकतन्त्र, गणतन्त्र र संघीयताको स्थापना गर्नका लागि आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने ज्ञात-अज्ञात सम्पूर्ण सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै विभिन्न आन्दोलनका क्रममा घाईते, अपाङ्ग तथा वेपत्ता नागरिक प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।
२. नेपालको संविधान, २०७२ लागू भए सँगै राजनैतिक अस्थिरता समाप्त भई मुलुक आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणको दिशामा अगाडी बढेको छ । संघीयताको कार्यान्वयन सँगै राज्य पुनर्संरचनाको महत्त्वपूर्ण पक्षमा रहेको वित्तिय संघीयताको कार्यान्वयन हुने कार्य समेत प्रारम्भ भैसकेको छ । जनचाहना अनुरूप सुशासन, विकास र समृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिका अग्रसर भएको छ ।
३. जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको हैसियतले असिमित जनचाहना र सीमित स्रोत साधनको बावजुत सम्पूर्ण कञ्चनवासीको चाहना र भावनालाई सकेसम्म समेटने गरी समानुपातिक, समावेशी, गुणस्तरीय र दीगो विकास गर्ने लक्ष्यका साथ कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वजेट तथा कार्यक्रम ल्याउने प्रयास गरिएको छ ।
४. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले हालसम्मका उपलब्धीहरूलाई विशेष ध्यान दिँदै गाउँपालिकाबासीका आर्थिक र सामाजिक हित वृद्धि गर्न पहल गरेको छु । गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनउत्तरदायी र जनताको पहुँच सम्म पुऱ्याउन विशेष पहल गर्ने खालका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न विशेष ध्यान केन्द्रित गरेको छु । गाउँपालिकाले लिएका दीर्घकालिन योजना तथा गुरुयोजना अनुसारका कार्यक्रमहरू यस आर्थिक वर्षको बजेटमा सम्बोधन गर्ने प्रयास गरिएको छ ।
५. आगामी आ.व. २०७९/८० को वजेट तर्जुमा गर्दा "समुन्नत कञ्चन, सवल स्थानीय सरकार" भन्ने नारालाई साकार बनाउन मैले मुलतः नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, विभिन्न समयमा हामीले जनतासँग गरेका प्रतिवद्धताहरू र विभिन्न संघ संस्था एवम् विद्वत वर्गहरूबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावहरूलाई विशेष ध्यान दिएको छु । साथै गाउँपालिकाभित्र टोल तथा

वस्तीस्तरबाट छनौट भै आएका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई समेत प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाउने प्रयास गरेको छु ।

६. चालु आर्थिक वर्षको जेष्ठ मसान्तसम्म संघीय सरकारबाट समानीकरण अनुदान तर्फ रु. १२ करोड ६७ लाख, शसर्त अनुदान तर्फ रु. २० करोड ५० लाख ८९ हजार, विशेष अनुदान तर्फ रु. १ करोड १ लाख, समपुरक अनुदान तर्फ रु. ६२ लाख गरी जम्मा रु. ३४ करोड ८० लाख प्राप्त भएको छ । यसै गरी प्रदेश सरकारबाट समानीकरण अनुदान तर्फ रु. ५९ लाख ८१ हजार शसर्त अनुदान तर्फ रु. १ करोड ४८ लाख ५० हजार, विशेष अनुदान तर्फ रु. ६० लाख र समपुरक अनुदान तर्फ रु. १ करोड ५० लाख गरी जम्मा रु. ६ करोड ६६ लाख ८२ हजार प्राप्त भएको छ । संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट जम्मा रु. ६ करोड ६३ लाख २२ हजार र गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोतबाट जम्मा रु. ८७ लाख २० हजार प्राप्त भै २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्मको यथार्थ आम्दानी रु. ४२ करोड ३४ लाख २ हजार भएको छ ।

७. माथि प्रस्तुत गरिएको आम्दानीबाट २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्म चालु खर्च तर्फ जम्मा रु. २१ करोड ३४ लाख ७४ हजार र पूजिगत खर्च तर्फ जम्मा रु. १३ करोड ९५ लाख २८ हजार खर्च भै जम्मा रु. ३५ करोड ३० लाख २ हजार यथार्थ खर्च भएको अवस्था रहेको छ ।

८. अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरू सर्वप्रथम तपसिल अनुसार राख्न चाहन्छु ।

क) विगत लामो समय देखि यस गाउँपालिकामा रहेको भूमि सम्बन्धी समस्यालाई दीर्घकालिन रूपमा व्यवस्थापन गरी कञ्चनबासी सम्पूर्ण भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गाको स्वामित्व दिलाउने,

ख) संविधान प्रदत्त नागरिकका मौलिक हक र अधिकारहरूलाई प्राथमिकता र आवश्यकताका आधारमा क्रमशः परिपूर्ति गर्दै जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउँदै जाने,

ग) उपलब्ध स्रोत साधनहरूको उच्चतम उपयोग गर्दै न्यायपूर्ण तरिकाले विनियोजन गरी सबै कञ्चनबासी नागरिकले समानुपातिक लाभ प्राप्त गर्ने गरी सामाजिक न्यायको प्रत्याभूति गराउने,

घ) सबै क्षेत्रको समानुपातिक, समावेशी र गुणस्तरीय विकासमा जोड दिने र

ङ) गाउँपालिकावासी जनताहरूलाई आफ्नो सबैभन्दा नजिकको सरकारको अनुभूति दिलाउने ।

९. बजेटले लिएका उद्देश्यहरू हासिल गर्न देहाय अनुसारका नीतिगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

क) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन गरी जग्गाको स्वामित्व दिलाउने,

- ख) परम्परागत कृषि प्रणालीलाई प्रतिस्थापन गर्दै क्रमशः व्यावसायिकरण तथा यान्त्रिककरण गरी जनताको जीवनस्तर र आय आर्जन वृद्धि तथा रोजगारी सृजना गर्ने,
- ग) निर्वाहमुखी रहेको पशुपालनलाई क्रमशः व्यवसायिकरण गर्दै पशुपंजी तथा मत्स्यपालक कृषक/कृषक समूह तथा सहकारीहरूलाई व्यावसायिक बनाउँदै रोजगारी सृजना तथा पुँजी निर्माण गर्ने,
- घ) शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी लगायतका सामाजिक र कृषि, उद्योग, पर्यटन लगायतका आर्थिक पूर्वाधार विकास निर्माण र अधुरा आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्ने,
- ङ) कानूनी राज्यको मान्यता अनुरूप विधिको शासन, सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता, जवाफदेहिता र विकासमा जनसहभागिता मार्फत गाउँपालिकाबासीलाई अनुभूति हुने सुशासन प्रबर्द्धन गर्ने,
- च) संघ, प्रदेश र गाउँपालिकाविच समन्वय र सहकार्य मार्फत सन्तुलित विकास गर्ने,
- छ) उपलब्ध स्रोत-साधन, अवसर र जिम्मेवारीको उच्चतम उपयोग गर्न गाउँपालिका, सहकारी र नीजि क्षेत्रबीच सहकार्य गर्ने, र
- ज) गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा भूगोल, जनसंख्या र आवश्यकताका आधारमा बजेट विनियोजन गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सामाजिक विकास तर्फका क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

शिक्षा

- १०. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँगको प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान तर्फ योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत वडा न ३ स्थित हरैया बहुमुखी क्याम्पसको जग्गा संरक्षण तारवारका लागि रकम रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ११. आगामी आर्थिक वर्षमा शिक्षा तर्फ वडा नम्बर ५ को लुम्बिनी ज्ञान निकेतन विद्यालयमा ४ कोठे भवन निर्माण संघीय सरकारको विशेष अनुदान मार्फत गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यको लागि रु. १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- १२. कञ्चन गाउँपालिकाको वडा नम्बर ३ मा रहेको गाउँपालिकाको १ मात्र बहुमुखी क्याम्पस हरैया बहुमुखी क्याम्पसको शिक्षण सुधारको लागि अनुदान स्वरूप रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- १३. गाउँपालिकाका वडा नं. १ मा रहेका प्रगति मा.वि., दुर्गा मा.वि., जनज्योति आधारभुत विद्यालय र बुद्धभूमि आधारभुत विद्यालयको व्यवस्थापनको लागि रु. ४ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

१४. गाउँपालिकाको वडा नं. २ का विद्यालयहरूमा अध्ययनरत दलित, असहाय, गरिव तथा जेहेन्दार बालबालिकाको लागि छात्रवृत्ति तथा शैक्षिक सामग्री वितरण, गजेडी मा.वि. भवनको रंगरोगन, वाइरिङ्ग र पंखा जडान तथा गौतम बुद्ध आधारभुत विद्यालयमा वाल प्लाष्टरका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
१५. विद्यालयहरूमा नविनतम प्रविधिको प्रयोग मार्फत शिक्षण सिकाइमा आधुनिक व्यवस्थाको सुरुवात गर्ने कार्यक्रम राखेको छु । यस कार्यका लागि रु. ३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
१६. गाउँपालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरूको सुधारमा समस्या सिर्जना हुन नदिन नीतिगत विषयमा यसको गहिरो अध्ययन गरी समस्या समाधान गर्ने व्यवस्थाका लागि शिक्षा समिति र प्रधानाध्यापकहरूको नियमित बैठक बस्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु । यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
१७. गाउँपालिकाभित्र अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको लुकेको प्रतिभाको खोजी गर्न कञ्चन प्रतिभा सप्ताहको कार्यक्रमलाई रकम वृद्धि गरी निरन्तरता दिएको छु । यस कार्यका लागि रु. ६ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
१८. गाउँपालिकाको विभिन्न विद्यालयमा कार्यरत प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षिक तथा अन्य कर्मचारीहरूका लागि रु. ५९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
१९. यसरी शिक्षा तर्फ रु. २ करोड ६५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य

२०. कञ्चन गाउँपालिकाभित्र रहेका ७० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य उपचारको माध्यमबाट गाउँपालिकासँग परिचित गराउने आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छ । यस कार्यका लागि ज्येष्ठ नागरिकसँग अध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्थाको लागि रु. २ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२१. गाउँपालिकाका जनताहरूलाई आफ्नो स्वास्थ्यको चासो राख्न तथा समय-समयमा स्वास्थ्य उपचार गर्ने परिपाटीको विकास गर्ने वातावरण सिर्जना गर्न गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. ३ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२२. गाउँपालिकाभित्र रहेका सुत्केरी आमाहरूको स्वास्थ्य अवस्था सुधार तथा पोषण सुधार मार्फत आमा र बच्चाको जीवन रक्षा गर्नका लागि सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । यस कार्यका लागि रु. ४ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२३. गाउँपालिकाका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका कार्य सम्पादनको उच्च सम्मान गर्दै स्वयंसेविकाहरूलाई खाजा खर्च, यातायात खर्च, स्वास्थ्यकर्मीहरूको विमा लगायतका कार्यक्रम

सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. ७ लाख ६० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

२४. गाउँपालिकाबाट निःशुल्क वितरण गरिने विभिन्न प्रकारका औषधीहरू खरिद गरी गाउँपालिकाको विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपचारका लागि आउने विरामीहरूलाई वितरण गर्ने आयुर्वेदिक तथा एलोपेथिक औषधी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. ८ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२५. गाउँपालिकामा रहेको गजेडी स्वास्थ्य चौकीमा वर्थिङ्ग सेण्टर सञ्चालनका लागि रु. ६ लाख रकम विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरी गाउँपालिकामा आवश्यक २ वटा एम्बुलेन्स खरिदका लागि रु. ३० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२६. गृहिणीहरूका लागि आरोग्य भान्सा घर सञ्चालन अभिमुखिकरण कार्यक्रमका लागि रु. २ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२७. यसरी स्वास्थ्य क्षेत्रको लागि कुल रु. ७८ लाख १० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रबर्द्धन र खेलकुद तथा मनोरञ्जन तर्फ यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

खानेपानी तथा सरसफाई

२८. गाउँपालिकाको वडा नं. १ का विभिन्न खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रमका लागि रु. १ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
२९. गाउँपालिकाको वडा नं. ५ का अति विपन्न घर परिवारहरूका लागि खानेपानी धारा जडानका लागि रु. १ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

संस्कृति प्रबर्द्धन

३०. कञ्चन गाउँपालिकाभित्र रहेका विभिन्न प्रकारका मठ मन्दिर निर्माण तथा यहाँ प्रचलनमा रहेका साँस्कृतिक तथा धार्मिक कार्यक्रमहरूको संरक्षण तथा प्रबर्द्धन गर्न वडा नं. १ को दुर्गा मन्दिर मर्मत, वडा नं. २ को गजेडी मुरर्बा बाबा मन्दिर र तरायगढ हनुमान मन्दिर, वडा नं. ३ को मलावरदेवी मन्दिरमा शौचालय निर्माण, वडा नं. ४ को विभिन्न स्थानमा मठ मन्दिर रंगरोगन, भैरवघाट वालाचतुर्दशी मेला व्यवस्थापन, वडा नं. ५ को धैर्य ज्योति चर्च पिपरीचापामा ट्रेस निर्माण, ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र तथा राम मन्दिर व्यवस्थापन संस्थामा ट्रेस निर्माण, ॐ श्री महा रूद्रेश्वर त्रिनेत्र धाम गरगरे मन्दिरमा इन्टरलक कार्य, समयमाई मन्दिर घाटमा मलामी बस्ने ट्रेस निर्माण, विजयनगर शिवालय मन्दिरमा तारजाली, वृन्दावन दुर्गा मन्दिर पुनःनिर्माण, कञ्चन १ को मगर संग्रालयको भवन निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरूको व्यवस्था

मिलाएको छु । यस कार्यका लागि जम्मा रु. ४० लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

खेलकुद तथा मनोरञ्जन

३१. वडा नं. १ मा युवा तथा खेलकुदका कार्य, वडा नं. २ मा खेलकुद सामग्री खरिद, वडा नं. ४ मा खेलकुद सामग्री खरिद तथा प्रशिक्षण वडा नं. ५ मा खेलकुद सामग्री खरिदका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । यस कार्यका लागि रु. ७ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
३२. गाउँपालिकाको वडा नम्बर १ मा रामनगर भलिबल कोर्टको तारवार, वडा नं. ४ मा दियो खेल मैदानको मञ्च ढलान र जप्टिमा ब्याडमिन्टन कोर्ट निर्माण, वडा नं. ५ को भैसाहीमा ब्याडमिन्टन कोर्ट निर्माणका लागि रु. ३ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

अब म लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तर्गत विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

३३. सामाजिक सुरक्षाको दायित्व वहन गर्दै विभिन्न महिला, बालबालिका, दलित, असहाय, अपाङ्ग, वृद्ध-वृद्धाको हितका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
३४. यस शीर्षक अन्तर्गत वडा नम्बर १ मा अपाङ्ग पुनर्स्थापना, लक्षित वर्ग तथा महिला सिप विकास तालिम, वडा नं. २ मा ज्येष्ठ नागरिक, विपन्न दलित, असहाय महिला तथा एकल महिलालाई तालिम तथा सामग्री वितरण, बालबालिका लक्षित कार्यक्रम, वसन्तफुलवारी आमा समूहहरूलाई भाँडा तथा टेण्ट वितरणका लागि रु. ९ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
३५. वडा नं. ३ र ४ मा सृजना आमा समूह, लाली गुराँस, दिव्य ज्योति आमा समूहलाई सामग्री खरिद, महिला तथा बालबालिका लक्षित कार्यक्रम, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई उत्प्रेरणात्मक कार्यक्रम, दलित तथा विपन्न समुदायहरूलाई आय आर्जन मूलक तालिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । सोका लागि रु. ६ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरी वडा नं. ५ मा महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम, अपाङ्ग पुनःस्थापना, किशोर-किशोरी आत्मरक्षा सम्बन्धी तालिम, ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र निर्माण तथा दलित सचेतना कार्यक्रमका लागि रु. ६ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
३६. गाउँपालिकाका महिलाहरूलाई आयआर्जन सम्बन्धी नेतृत्व र क्षमता विकास तालिम, लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा पिडित एकल र असहाय महिलाहरूका लागि सिपमूलक तालिम, समस्यामा परेका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श, अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण सम्बन्धमा

सरोकारवाला बीच कानूनी परामर्श तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको व्यवस्था गरेको छु । सोका लागि रू. ७ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

३७. यसरी सम्पूर्ण सामाजिक विकास क्षेत्रका लागि जम्मा रू. ४२ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक विकास तर्फ यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

कृषि तथा पशु क्षेत्रका कार्यक्रमहरू

३८. “पालिकाले सोचेको, कृषकले रोजेको” मागमा आधारित कृषि अनुदान तथा प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि रू. ९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

३९. कृषकहरूलाई च्याउको विउमा अनुदान, पोष्ट हार्भेस्ट विउ भण्डारण तथा संरक्षण कार्यक्रम, वेमौसमी तरकारी विउ वितरण कार्यक्रम, हिउँदे वालीको लागि औषधि, विषादी भिटामिन तथा सुक्ष्म खाद्यत्व वितरण कार्यक्रम, पाला तथा डडुवाको विषादी वितरण कार्यक्रम, माटो सुधारका लागि कृषि सामग्री (जिन्क, कृषि चुन, जिपसङ्ग वितरण) कार्यक्रम, आकस्मिक वाली क्षति संरक्षण व्यवस्थापन कार्यक्रमका लागि रू. १६ लाख ८० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

४०. रासायनिक मल व्यवस्थापन, कृषक मुल समूह समन्वय समिति लगायत विभिन्न बैठक तथा कृषि सरोकारवाला बीच गोष्ठी सञ्चालन कार्यक्रम, वर्षे वालीमा लाग्ने किरा रोकथाम तथा विषादी भिटामिन वितरण, मकै तथा धानवालीमा लाग्ने गवारो किराको नियन्त्रण कार्यक्रम, माटो प्रयोगशाला तथा जिपिएस प्रविधि स्थापना, वडास्तरीय कृषि तालिम, आलु वाली विकास कार्यक्रम, मौरी पकेट निरन्तरता, गहुँको विउ अनुदान, कृषि यान्त्रिकरणका लागि कृषकहरूलाई अनुदान कार्यक्रमका लागि रू. ७१ लाख ५५ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

४१. गाउँपालिकाको वडा नं. ४ मा कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धी र कृषकहरूलाई निःशुल्क वेमौसमी तरकारी विउ वितरणका लागि रू. २ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

४२. गाउँपालिकाको वडा नं. ५ मा कृषकहरूलाई च्याउको विउ वितरण र कृषि टनेल निर्माणका लागि रू. २ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

४३. गाउँपालिकाको वडा नं. १ मा कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धी र कृषकहरूलाई निःशुल्क वेमौसमी तरकारी विउ वितरणका लागि रू. २ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

४४. पशु विकास तर्फ आन्तरिक तथा बाह्य परजिवि नियन्त्रणका लागि औषधि वितरण, फर्म दर्ता भएका व्यावसायिक पशुपालक तथा मत्स्यपालक कृषकका लागि मागमा आधारित यान्त्रिकरण

कार्यक्रम अनुदान, पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालक कृषकहरूलाई फिड्स सप्लिमेन्ट मिनरल्स तथा भिटामिन वितरण, हिउँदे घाँसको विउ वितरण, वर्षे, बहुवर्षे डाले घाँसको विउ बेर्ना वितरण, गोठ सुधारमा अनुदान कार्यक्रम, पशुपंक्षीको खोप कार्यक्रम, पशुपंक्षी तथा मत्स्यको लागि अत्यावश्यक औषधि कार्यक्रमका लागि रु. ४१ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

४५. पशुपालक कृषकहरूले पशु बीमा गरी तिरेको मुल रकममा ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम, पशुपालनका लागि कृषकहरूलाई तालिम, पशुपालन तथा मत्स्यसंग सम्बन्धित अगुवा कृषकसँग अन्तर्क्रिया गोष्ठीका लागि रु. ११ लाख ३० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
४६. स्मार्ट कृषि कार्यक्रम लागत साझेदारीका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
४७. गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुने दुधलाई व्यवस्थित तरिकाले बिक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन सहकारी मार्फत दुध वितरण गर्ने कृषकहरूलाई प्रति लिटर २ रुपैयाँका दरले अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. ३२ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

पर्यटन विकास कार्यक्रम

४८. गाउँपालिकाको वडा नम्बर ४ मा रहेका विभिन्न प्रकारका पर्यटकीय स्थलहरूको प्रचार प्रसार गरी पर्यटन विकास गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. १ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म पूर्वाधार विकास तर्फ यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

स्थानीय सडक तथा पुल

४९. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा संघीय सरकारसँगको समपुरक अनुदानमा योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस कामका लागि गाउँपालिकाको वडा नं. ४ को बिरेन्द्र चोक देखि शीतल चोक, मिल चोक हुँदै तुलसी घाटसम्म सडक कालोपत्रे गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कामका लागि संघीय सरकार बाट रु. ८० लाख गाउँपालिकाबाट रु. ८० लाख जरी जम्मा रु. १ करोड ६० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
५०. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँगको समपुरक अनुदानमा योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत वडा नं. १ को मुदैया चोकदेखि चौधरी घोलासम्म सडक कालोपत्रे, वडा नं. २ को गजेडी गाउँदेखि तल्लो दानापुर जाने सडक कालोपत्रे, वडा नं. ३ को फिल्म हल देखि सालघारी जोड्ने सडक कालोपत्रे, र हर्नाचौर देखि मंगोलियन चोकसम्म सडक कालोपत्रे वडा नं. ४ को बुद्ध रंगलाशादेखि तुलसीघाटसम्म सडक कालोपत्रे, वडा नं. ५ को पिपरीचापा तिनकुने चोकदेखि भैसाही

पिपरीचापा खानेपानी जोड्ने सडक कालोपत्रे छनौट गरी कालो पत्रे गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । प्रस्तुत सबै सडकहरुलाई प्रदेश सरकारबाट प्रत्येक सडकका लागि रु. २५ लाखका दरले रु. १ करोड ५० लाख, गाउँपालिकाबाट प्रत्येक सडकको लागि रु. २५ लाखका दरले रु.१ करोड ५० लाख गरी जम्मा रु. ३ करोड रकम विनियोजन गरेको छु ।

५१. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँगको प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान तर्फ योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत वडा नं. २ मा भैरवघाट देखि सेमरानी जोड्ने बाटो हेभी ग्राभेलका लागि रकम रु. १५ लाख, वडा नं. ३ को अधिकारी चोकदेखि इन्द्र पुनको घोल हुँदै दुर्गा मन्दिर जाने बाटो हेभी ग्राभेलका लागि रु. १० लाख गरी जम्मा रु. २५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
५२. वडा नम्बर १ मा रहेका विभिन्न सडकहरु ग्राभेल गरी स्तरउन्नती गर्ने कार्यका लागि रकम विनियोजन गरेको छु । कुटीटोल अधुरो सडक ग्राभेल, हरी ओलीको घरदेखि केवीको घर सम्म सडक ग्राभेल, भवानीपुर पथ अधुरो सडक हेभी ग्राभेल, दानापुर देखि गिरी टोल हुँदै रवि धुरा सम्म सडक ग्राभेल, सुन्दरनगर तिनकुने पथ ग्राभेल, एकता नगर नयाँ सडक ग्राभेल र दिव्यै टोल सडक ग्राभेल लगायत १५ वटा सडक ग्राभेल, स्तरउन्नती तथा कल्भर्टमा पंखी निर्माण गर्न रु. २८ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
५३. वडा नं. १ मा पर्ने कमल पौडेलको घरदेखि देवी शाहीको घर हुँदै केजीको छोरा शिवको घरसम्म बाटो ग्राभेलका लागि रु २ लाख, कृषि भवन देखि लोर्केको घर हुँदै शुसिलनगर पिच बाटो जोड्ने सडक स्तरउन्नतीका लागि रु ५ लाख, राना चोकदेखि रविलालको घर हुँदै सानो उकालीसम्म सडक निर्माणका लागि रु. १० लाख लगायत अन्य ७ वटा सडक निर्माण तथा स्तर उन्नतीका लागि रु. ११ लाख ६० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
५४. वडा नं. २ को गौरी डाँडादेखि रिता थारूको घरसम्म सडक ग्राभेल, गौरी डाँडा पानी ट्यांकी देखि रजालीको घरसम्म सडक ग्राभेल, गजेडी ट्रान्सफर्मर देखि कञ्चन १ को सिमानासम्म सडक ग्राभेल, वसन्तफुलवारी देखि तालको बाटो ग्राभेल, गजेडी मा.वि. देखि वसन्त फुलवारी सम्म जाने सडक ग्राभेल, मसिना कालोपत्रे देखि मसुरिहवा र तुलसीघाट जाने सडक ग्राभेल र गौतम बुद्ध आधारभुत विद्यालय देखि दक्षिण घोलासम्म सडक ग्राभेलका लागि रकम रु. ८ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
५५. वडा नं. २ मै देव बहादुर थापाको घरदेखि ताल र शान्तिको घर हुँदै ट्रान्सफर्मर सम्म सडक निर्माणका लागि रु. १० लाख, गजेडी ट्रान्सफर्मर देखि सन्त कुमारीको घरसम्म जाने सडक ग्राभेलका लागि रु. २ लाख, कटुवा चोक उत्तर देखि गोपलापुर सम्म सडक ग्राभेलका लागि रु २ लाख, मसिना गाउँ चोकमा भित्रि बाटो ग्राभेलका लागि रु. १ लाख, मेन बाटो देखि उत्तर भरतको घरसम्म बाटो ग्राभेलका लागि रु. १ लाख लगायत अन्य ७ वटा विभिन्न सडक स्तर उन्नतीका लागि रकम रु. ९ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

५६. वडा नं. ३ को विभिन्न सडकहरुमा ह्युम पाइप राखी सडक सतरउन्नती गर्ने कार्यका लागि रु. ३ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
५७. गाउँपालिकाको वडा नं. ३ का धापुङ्गेको घरदेखि दुर्गा मन्दिरसम्म हेभी ग्राभेलका लागि रु. ६ लाख, सपनाको घर अघि पोखरीदेखि अर्जुन ढकालको घरसम्म सडक हेभी ग्राभेलका लागि रु. ३ लाख र अन्य १६ वटा सडक स्तरउन्नतीको लागि रु. ४० लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
५८. वडा नं. ३ मै सिता अधिकारीको घरदेखि लाल बिहारी चोक हुँदै चौरीसम्म सडक हेभी ग्राभेलका लागि रु. १४ लाख, राय बहादुर टोलदेखि स्याउली बजार असोकको घरसम्म सडक हेभी ग्राभेलका लागि रु. ४ लाख र प्रतापपुर कुँवरको घरदेखि चित्रेको घर हुँदै जंगलसम्म सडक हेभी ग्राभेलका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
५९. कञ्चन गाउँपालिकाको वडा नं. ४ का विभिन्न सडकहरु ग्राभेल गरी स्तरउन्नती गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । यस कार्यका लागि वडा नं. ४ को क्षेत्री टोलदेखि रूद्रपुर जाने बाटोमा कल्भर्ट निर्माण, सोमबारे बजारदेखि दक्षिण रंगशाला जाने सडक ग्राभेल, पुर्तिघाट देखि खैजडी टोल जाने बाटो देखि पूर्व मुख्य सडकसम्म बाटो ग्राभेल, रामु चोक गाई फार्म देखि विरेन्द्र चोक जाने बाटो ग्राभेल, सुनगाभा जाने बाटोमा पिसिसि ढलान, गिता चोकदेखि भित्र पानी ट्यांकी सम्मको भित्रि बाटो ग्राभेल, वडा कार्यालय पछाडि उत्तर बाटो ग्राभेल लगायत अन्य १० वटा बाटो तथा ह्युम पाइप जडानका लागि रु. १४ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
६०. वडा नं. ४ कै क्षेत्री टोल देखि रूद्रपुर मावि जाने सडक कालोपत्रेका लागि रु. १८ लाख, साइकल चोकदेखि पूर्व जाने सडक ग्राभेलका लागि रु. २ लाख, बेलडाँडा भुमिसराको घरदेखि टेक बहादुर रानाको घरसम्म सडक ग्राभेलका लागि रु. ४ लाख, पाल्पाली टोल देखि बोरिङ्ग बजार जाने सडक स्तरउन्नतीका लागि रु. १ लाख ५० हजार लगायत अन्य ३ वटा सडकका लागि रु. ३ लाख ७० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
६१. कञ्चन गाउँपालिका वडा नं. ५ मा सडक सञ्जालको विस्तार गरी स्तरउन्नती गर्न जनकको घर देखि वर्गदहवा जाने सडक हेभी ग्राभेल रु. ५ लाख, प्रेम सुनारको घरदेखि हरी भण्डारीको घर जाने बाटोमा रु. २ लाख ५० हजार, गिरी प्रसादको घरदेखि राम चोकसम्म बाटो ग्राभेल, दुर्गा मन्दिर देखि थारू डिउहार सम्म ग्राभेल, बम बहादुर कार्कीको घरदेखि छविलालको धारासम्म बाटो ग्राभेल, रायमाझीको घरदेखि घोलसम्म बाटो ग्राभेल, यमकान्तको घरदेखि फागु थारूको घरसम्म लगायत अन्य १२ वटा सडक निर्माण तथा ह्युम पाइप खरिदका लागि रु. २४ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
६२. कञ्चन गाउँपालिकाको वडा नं. ५ मै गौरी सुन्दरको घरदेखि अमरको घर हुँदै प्रकाश थारूको घरसम्म सडक ग्राभेलका लागि रु. ८ लाख, कोठी पुलदेखि डुम्रेको घरसम्म सडक निर्माणका

लागि रू. ५ लाख, मालिका टोल सडकमा कल्भर्ट निर्माणका लागि रू. ४ लाख लगायत अन्य ३ वटा सडकका लागि रू. रु. ५ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सिंचाई

६३. सिंचाई सुविधाको व्यवस्था गरी कृषि तथा वेमौसमी खेती गर्न वडा नम्बर १ को मिलन टोल सिंचाई पाइप खरिदका लागि रू. २ लाख, सानो उकाली स्यालो ट्युबेल जडानका लागि रू. १ लाख लगायत ५ वटा सिंचाई योजनाका लागि रकम रू ७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
६४. वडा नं. २ मा कृषि सिंचाईका लागि विभिन्न स्थानमा स्यालो ट्युबेल जडान तथा पम्पसेट खरिद गरी सिंचाई सुविधा विस्तार र व्यवस्थापन गर्न रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
६५. वडा नं. ४ मा विभिन्न स्थानमा स्यालो ट्युबेल जडान तथा कृषि सिंचाईका लागि रु. १ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
६६. वडा नं. ५ मा वडाका विभिन्न स्थानमा स्यालो ट्युबेल जडान गर्न रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
६७. गाउँपालिकाको विभिन्न स्थानमा सिंचाई सम्बन्धी विभिन्न संरचना निर्माणका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

भवन तथा सहरी विकास

सभाध्यक्ष महोदय,

६८. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँगको प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान तर्फ योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत वडा न १ मा ज्योति आमा समूहको भवन निर्माणका लागि रू ८ लाख, दुर्गा आमा समूहको भवन निर्माण रू. ८ लाख, वडा नं. ५ को स्मृति सामुदायिक महिला समूहको भवन निर्माणका लागि रू ८ लाख र वडा नं. ५ कै आदर्श आमा समूहको भवन निर्माणका लागि रू. ८ लाख गरी जम्मा रु. ३२ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
६९. गाउँपालिकाको वडा नम्बर १ मा मुन लाइट युवा क्लबको अधुरो भवन निर्माण, मन्दिर आमा समूह रंगरोगन लगायत अन्य ४ ओटा योजनाका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
७०. गाउँपालिकाको वडा नम्बर २ मा विपन्न वर्गलाई वडास्तरिय कर्कट पाता खरिदका लागि रू. ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
७१. गाउँपालिकाको वडा नं. ३ मा रहेको सामुदायिक रेडियो कञ्चनको अधुरो भवन निर्माणका लागि रू. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

७२. गाउँपालिकाको वडा नम्बर ३ को धौलागिरी नारी जागरण आमा समूहको अधुरो भवन निर्माण, भगवती आमा समूह भवनको जिना, झ्याल, ढोका, वाइरिङ्ग र रंगरोगन तथा शान्ति सृजना आमा समूह भवनको जिना, झ्याल, ढोका, वाइरिङ्ग र रंगरोगनका लागि रु. ४ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
७३. वडा नम्बर ४ कै मलाय लाहुरेको घर अगाडि प्रतिकक्षालय निर्माण, सुनगाभा महिला समूहको भवन निर्माण, दुर्गा आमा समूहको भवनमा तारवार गर्ने कार्य लगायत अन्य ६ योजनाका लागि रु. ९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
७४. वडा नं. ५ को डाँडा लाइन दुर्गा मन्दिर गेट निर्माण, पिपरिचापामा सार्वजनिक शौचालय निर्माण, दक्षिण भैसाहीमा समाजिक भवन निर्माण र खानेपानी ट्याङ्की अगाडि प्रतिकक्षालय निर्माणका लागि रु. ४ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
७५. गाउँपालिकाका विभिन्न सार्वजनिक स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माणका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
७६. गाउँपालिकाका विभिन्न सार्वजनिक संरचनाहरू मर्मत संभारका लागि रु. २० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
७७. गाउँपालिकाभिन्न विभिन्न ठाउँमा उद्यान, पार्क र विश्रामस्थल निर्माण गरी गाउँपालिकालाई पर्यटकिय आकर्षणको केन्द्र बनाउने कार्यका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
७८. गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवनमा गेट तथा अन्य संरचना निर्माणका लागि रु. २० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
७९. गाउँपालिकाको हरैया आधारभुत स्वास्थ्य चौकी तथा वडा नं. ३ को कम्पाउण्ड वाल निर्माणका लागि रकम रु. १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।

उर्जा लघु तथा साना जलविद्युत

८०. गाउँपालिकामा विभिन्न स्थानमा विद्युत सम्बन्धी समस्या समाधानका लागि रकम विनियोजन गरेको छु । सोका लागि विभिन्न स्थानमा विद्युत पोल तार जडान तथा व्यवस्थान गर्न वडा नं. १ का लागि रु. २ लाख, २ का लागि रु. २ लाख वडा नं. ३ का लागि रु. ३ लाख वडा नं. ४ का लागि रु. २ लाख ५० हजार र वडा नं. ५ का लागि रु. २ लाख रकम गरी जम्मा रु. ११ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

८१. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँगको प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान तर्फ योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत वडा नं. ४ स्थित भैरवघाट बाल उद्यान निर्माण लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
८२. गाउँपालिकाको वडा नं. २ को मटेरिया सुकेताल दुर्गा मन्दिरको नजिक चिल्ड्रेन पार्क निर्माणका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

जलाधार संरक्षण

८३. गाउँपालिकाभित्रका विभिन्न पानीका मुहान, पोखरी, तथा तालतलैया संरक्षण गरी पानीका श्रोतहरूको दीर्घकालिन सुरक्षा गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । यस कार्यका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन

८४. गाउँपालिकाको वडा नं. ३ मा टोल सुधार समिति र महिला समूहहरूलाई सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापनका लागि रु. १ लाख ५० हजार वडा नं. ४ को विभिन्न स्थानमा फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि रु. १ लाख र गाउँपालिकाभर फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण

८५. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँगको प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान तर्फ योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत वडा नं. ४ को ढावाताल संरक्षण कार्यक्रमका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

विपद् व्यवस्थापन

८६. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पूर्व तयारी, प्रतिकार्य तथा समग्र विपद्जन्य प्रकोपबाट गाउँपालिकावासीलाई सुरक्षित गर्न तथा उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनाको जिम्मेवारी वहन गर्दै वडा नं. १ मा विपद् व्यवस्थापनका लागि रु. ५० हजार, वडा नं. २ का लागि रु. १ लाख, वडा नं. ३ का लागि रु. १ लाख ५० हजार, वडा नं. ४ का लागि रु. १ लाख र वडा नं. ५ का लागि रु. १ लाख तथा गाउँपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापनका लागि रु. ६० लाख गरी जम्मा रु. ६५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
८७. कञ्चन गाउँपालिका, गैडहवा गाउँपालिका, सैनामैना नगरपालिका र शुद्धोधन गाउँपालिकाको संयुक्त लगानीमा सञ्चालित वारूणयन्त्र सञ्चालनका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

सुशासन तथा संस्थागत विकास

८८. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सञ्चालन गर्ने विभिन्न प्रकारका कार्यक्रमहरूमा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकास गर्ने कार्यका लागि रु. ९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
८९. गाउँपालिकाको बजेट निर्माण देखि खर्च लेखाङ्कनका सम्पूर्ण कार्यहरू नेपाल सरकारले अनिवार्य रूपमा लागू गरेको लेखाङ्कन प्रणाली सुत्र (SuTRA) मार्फत कामकाज गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
९०. गाउँपालिकाभित्र घट्ने विभिन्न अप्रिय घटनाको निश्पक्ष अनुसन्धान गर्न सहयोग पुऱ्याउन गाउँपालिकाको विभिन्न ठाउँमा सि.सि.टी.भी. क्यामेरा जडान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
९१. गाउँपालिकाको वडा नं. १ र ४ मा लागू औषध दुर्व्यसनी क्रियाकलापहरू कम गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि क्रमशः रु. १ लाख र ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
९२. यसरी संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फ जम्मा रु. १५ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

९३. गाउँपालिकाभित्र रहेको अव्यवस्थित जग्गालाई व्यवस्थापन गर्न यहाँ रहेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन गर्ने कार्यका लागि आवश्यक पर्ने रकम विनियोजन गरेको छु । यस कार्यका लागि रु. २ करोड रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म माथिका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र श्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु :

९४. आगामी आर्थिक वर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न रु. ६८ करोड ४९ लाख ९८ हजार विनियोजन गरेको छु । यस मध्ये चालु तर्फ रु. २८ करोड २५ लाख ६३ हजार, पूँजिगत तर्फ रु. २३ करोड २४ लाख ३५ हजार कुल र सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु. १७ करोड रहने अनुमान गरेको छु ।

९५. संघीय सरकार शसर्त अनुदानतर्फ प्राप्त हुने कुल रू. २० करोड १५ लाख मध्ये रू. १९ करोड २७ लाख चालु तर्फ र रू. ८८ लाख पुँजीगत तर्फ बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
९६. आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने श्रोतहरू मध्ये गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीबाट रू. १ करोड ५ लाख २ हजार ७ सय, मालपोत कार्यालय बुटवलबाट प्राप्त हुने आम्दानी रू. ५० लाख, चालु आर्थिक वर्षको नगद बैंक मौज्दातबाट रू. १ करोड, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने आम्दानी
- समानिकरण अनुदान रू. १३ करोड ३८ लाख,
 - सशर्त अनुदान रू. २० करोड १५ लाख,
 - विशेष अनुदान रू. १ करोड ५० लाख,
 - समपुरक अनुदान रू. ८० लाख,
 - संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँड रू. ८ करोड ८७ लाख २२ हजार
- प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने आम्दानी
- समानिकरण अनुदान रू. ७४ लाख ३ हजार,
 - सशर्त अनुदान रू. ८० लाख,
 - विशेष अनुदान रू. ६० लाख,
 - समपुरक अनुदान रू. १ करोड ५० लाख ।
- सामाजिक सुरक्षातर्फ रू. १७ करोड गरी जम्मा कुल बजेट रू. ६८ करोड ४९ लाख ९८ हजार ७ सय मध्ये गाउँसभाले विनियोजन गर्ने बजेट रू. २६ करोड १४ लाख ९८ हजार ७ सय रूपैया मात्र ।

बजेटलाई निम्नानुसारका विषयगत शीर्षकमा वर्गिकरण गरिएको छ ।

१. आर्थिक विकास तर्फ रू. २ करोड ६ लाख १५ हजार,
२. सामाजिक विकास तर्फ रू. ३ करोड २८ लाख १० हजार,
३. भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ रू. १० करोड ५६ लाख १० हजार,
४. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ रू. ९२ लाख ५० हजार,
५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फ रू. २८ लाख ५० हजार।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को राजस्व परिचालनको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु :

९७. यस गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर गराउँदै जाने योजना सफल बनाउनका लागि कर प्रणालीमा संरचनात्मक परिवर्तन गरी संघ र प्रदेश सरकारसँग निर्भर रहनु पर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्दै आन्तरीक आर्थिक क्रियाकलापमा आधारित तुल्याइ दीगो कर प्रणालीमा रूपान्तरण गर्दै जान निम्न उद्देश्य हासिल गर्ने गरी राजस्व परिचालन गरिनेछ ।

- राजश्वका दायराहरू (क्षेत्रहरू) खोज्दै फराकिलो बनाएर आन्तरिक आम्दानी बढाउदै लैजान पहल गरिने छ ।
- व्ययको विवरण विनियोजन ऐनमा समावेश गरिएको छ ।
- राजश्व तथा करका दरहरूको विस्तृत विवरण आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

९८. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को यथार्थ खर्च, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को जेष्ठ मसान्त सम्मको खर्च र आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अनुमानित आय व्ययको विवरण अनुसूचिहरूमा उल्लेख गरेको छु ।
९९. यस सम्मानित सभामा पेश भई सभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न मद्दत पुग्ने गरी बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
१००. सामाजिक सुरक्षा भत्ता व्यवस्थित र सरल तरिकाले बैंक मार्फत वितरण गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
१०१. वडा भेलाबाट माग भै आएका तथा गाउँपालिकाले अति आवश्यक ठानेका योजनाहरू मध्ये स्रोत अभावले बजेट ब्यवस्थापन गर्न नसकिएका योजनाहरू थप स्रोत प्राप्त भएमा क्रमशः प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।
१०२. गाउँपालिकाबाट आफ्नो स्रोत साधनले नभ्याउने प्रकृतिका योजनाहरू लुम्बिनी प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँग माग गरिनेछ ।

बजेटमा ब्यवस्था गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गरी "समुन्नत कञ्चन, सवल स्थानीय सरकार" बनाउन हाम्रा सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू लाग्नु हुनेछ । यसमा राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू सदा भन्दा अझ बढी खटिनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा सहित आम कञ्चन गाउँपालिका निवासी नागरिकहरू, राजनीतिक दल, बुद्धिजिवी, समाज सेवीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य, लक्ष्य तथा प्राथमिकताका साथ अघि सारेको बार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुऱ्याउने कुरामा विश्वास राख्दै बार्षिक बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, राजश्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजिवी, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गरी यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

मौसमी थापा मगर
उपाध्यक्ष